

Sønderjylland.

Nødstilstanden i Sønderjylland
Paa et Møde, som Centralkomiteen for Den sønderjydske Fond holdt Lørdags den 8. Febr., var Dr. H. Lausten-Thomsen fra Nordslesvig kommen til Stede og gav en Række Oplysninger om Tilstanden i Sønderjylland. Af hans Meddelelser hidsætter vi efter en Gengivelse i „Berl. Tid.“ følgende:

Krigen har voldet, at Tilværelsen i Sønderjylland for mange Mennesker former sig som en Kamp for de mest elementære Livsbetingelser: Brænde, Klæder og Mad.

Brændselsspørgsmaalet er maaske det vanskeligste, men desværre ogsaa det Spørgsmaal, der er vanskeligst at løse. Det er naturligvis kun en Del af Tysklands store Kulnød, der igen er afhængig af Striken i Kulgruberne og især af Transportvanskelighederne. Skaftes der Kul til Veje, naar det ikke til os. Der er mange Hjem i Sønderjylland, der i Ugevis ikke har haft Ild i Kakkellovnen. I en Stationsby, der kun ligger en halv Snes Kilometer fra store Mosedrag med Tørvesker, har Børnene siddet og frosset i Skolen, medens Læreren, iført Overfrakke, maatte gaa op og ned ad Gulvet for at holde Varmen, indtil man den sidste Dag i Januar tog over-tvert og lukkede Skolen helt. Saa kan Børnene fryse i Hjemmet, hvor der i det mindste ikke er offentlig Trængsel for dem til at sidde rolige og fryse. 1000 Stkr. Tørv koster for Tiden 34 Mark og 100 Pd. Træ 6 Mark. Der gaar lange Tider, da der ikke kan købes Kul, og er det slemt for Smaafolk med disse Priser paa Landet, bliver det selvsagt langt værre i Byerne.

Særlig slemt bliver Kulnøden, fordi det saa forfærdelig skorter paa Klæder. Jeg ved baade om den ene og den anden Familie, hvor Børnene ingen Skjorte har paa. Halvvoxsne Dreng og Piger kan ikke komme ud at tjene, fordi de ikke har Klæder og saaledes er det i hver enkelt Landsby. Den store Nød og de Savn, der her nævnes, maa multipliceres for at faa et Skøn over, hvorledes Tilstanden er i Købstæderne.

Flensborg. Det skylder vi Fortiden og Fremtiden. Landdagsmand Kloppenborg-Skrumsager har i „Modersmaalet“ for Mandag den 3. Febr. skrevet en meget lang Artikel, hvori han tager Stilling til Spørgsmaalet om Flensborg By og særlig drøfter Forholdet for det Tilfælde, at der ikke skulde blive Afstemning.

Han fremhæver, at hvis der ikke bliver Afstemning, vil den danske Regering drage Grænsen syd om de dansktalende Sogne i Mellemslesvig, men den er betænkelig ved at tage Flensborg med, fordi den mener, at Byen er for tysk. Her maa jeg have en anden Mening, siger Landdagsmanden, og han fortsætter saa:

Man siger: Men Flensborg er jo overvældende tysk. Du fraviger vort Princip om Selvbestemmelsesretten. Nej, det gør jeg ikke, vi har altid tilføjet, at der skulde tages rimeligt Hensyn til, at Grænsen fik en muligst god Form, og at økonomiske Interesser ikke uden Grund skades. Det Hensyn har vi taget, da vi trak Linien Syd om Tønder, som ogsaa er en overvejende tysk By. Jeg indser ikke, hvorfor vi i Tilfælde af, at vi maa drage Grænsen, ikke endnu bedre drager den Syd om Flensborg end Syd om Tønder.

Flensborgs hele Fortid taler meget mere for det; jeg tror, at dens Fremtid gør det i lige saa høj Grad.

Ingen By blomstrede som Flensborg, naar det gik Danmark godt. Byen har da ogsaa født Danmark mange Mænd med store Navne i vort Folks Historie.

Hvilken smuk Rolle har ikke Flensborg spillet i de to slesvigske Krige, og Flensborg svigtede ikke efter 64. Aaret efter at § 5 blev født i 1867, under Fremmedherredømmets Tryk, stemte Flertallet dansk, som i alle vore andre Byer, Tønder undtagen.

Men Flensborg holdt sig en lang Tid bedre end de andre Byer; den sendte fra 1881—1884 Gustav Johansen til Berlin. Der afgav endnu 1884 1828 danske Stemmer mod 1832 tyske. I samme Aar havde Haderslev 345 danske og 668 tyske. Aabenraa havde 207 danske og 375 tyske Stemmer.

Afstemningen. Berlin, 6. Februar. Efter hvad Wolffs Bureau erfarer, føres der for Tiden mellem Repræsentanter for den tyske og den danske Befolkning i Nordslesvig Forhandlinger om Nedsættelse af et frit Valg, af lige saa mange Repræsentanter fra begge Sider bestaaende Udvalg med en upartisk, udenforstaaende Formand, som skal overvaage Forberedelserne til Gen-nemførelsen af Afstemningen.

I Tilfælde af, at Nordslesvigerne som de mest Interesserede kan enes om Nedsættelse af et saadant Udvalg, vil dette, efter hvad der fra officiel Side meddeles Wolffs Bureau, kun blive bilst med Glæde af den tyske Regering.

Syv Spalter, men ingen Æg. I sidste Nummer af Kredsbladet for Aabenraa Amt findes hele 7 lange og brede Spalter, indeholdende Forordninger om Salg og Forbrug af Æg.

Derimod har vi i umindelige Tider ikke set det allerbitterste til Æggene selv, bemærker „Hejmdal.“

En ny Aabenraa-Resolution. Aabenraa, 9. Februar. Paa et Møde af Vælgerforeningens nvalgte Tilsynsraad i Gaar valgtes Rigsdagsmand H. P. Hanssen til Formand i Stedet for L. N. H. Skrumsager i Københoved, der paa Grund af Sygdom havde frabedt sig Genvalg.

Efter en indgaaende Drøftelse af den øjeblikkelige politiske Stilling vedtoges enstemmigt følgende Resolution:

Vælgerforeningen fastholder ufravigeligt Kravet om, at Grænse-Spørgsmaalet maa løses paa Grundlag af Folkenes Selvbestemmelsesret. Vi betragter det som givet, at Flensborg ikke udelukkes fra Danmark, inden det frie Forhold har haft Lejlighed til at fremkomme med Tilkendegivelser, som derefter danner Grundlaget for Afgørelsen.

Censuren. De nye Magthavere, vi har faaet her til Lands, synes, skriver „Hejmdal.“ ogsaa i den Henseende at ville efterligne de gamle, at de skelner mellem to Slags Borgere, første Klasse Borgere, hvis Breve ikke censureres, anden Klasse Borgere, hvis udenlandske Korrespondance underkastes et Eftersyn, som for Afsenderen og Modtageren har den meget uheldige Følge, at Brevene forsinkes flere Dage.

Forøvrigt handler de Myndigheder, der har anordnet denne Censur af enkelte Personers Breve, i direkte Modstrid med de af Centralregeringen udstedte Anordninger, idet disse paalægger samtlige Soldater- og Arbejderraad ubetinget at respektere Ytringsfriheden.

Studenternes Kampagne. Udvalget for danske Studenters Møder angaaende Flensborg og Mellemslesvig meddeler, at Kampagnen Landet over gaar sin Gang. Der afholdes en halv Snes Møder daglig, og Agitationen maa hidtil betegnes som en Succes, idet Koncertpale-Resolutionen er vedtaget paa 52 af 55 afholdte Møder, der har været besøgt af ca. 8000 Tilhørere. Møderne afholdes væsentlig i Landdistrikterne; kun Møderne i Gjedser, Høng og Ringkøbing forkastede Resolutionen. Med-

regnes de Møder, hvor Redaktør Svenssen og Journalist Jensen talte, er Resolutionen vedtaget paa 75 Møder med ca. 40,000 Deltagere.

Student-Kampagnen fortsættes i den kommende Uge, skrives der 12. Febr., da det er Mening, at afholde et halvt Hundrede Møder.

De sønderjydske Foreninger. Vejle, 11. Februar. Paa et Møde her i Gaar vedtoges følgende:

Repræsentanter for de samvirkende sønderjydske Foreninger, samlede fra hele Landet til Møde i Vejle, udtaler deres fulde Tilslutning til den af Vælgerforeningen i Nordslesvig den 8. Februar vedtagne Resolution:

Vil I bytte med os? Fra et af mellemslesvigske Sogne i Tønder Amt har „Flensborg Avis“ modtaget Følgende:

Der gives desværre endnu Folk, baade i Danmark og i Nordslesvig, som af al Magt vil forhindre os danske Mellemslesviger i at blive forenede med vort rette Fædreland. Den eneste Trøst, der gives os, er, at vi kan bytte Ejendom og komme til Nordslesvig. Vel at mærke bytte med Tyskere! Det er nu langtfra, at vi er villige til det; vi vil ikke fejgt forlade vor Jord til de andre. — Nej, men vi kunde jo gerne bytte med dem, som er vore Modstandere der oppe i Nordslesvig. Saa kunde de

jo prøve vore Kaar en Tid; jeg tænker, at de saa bliver anderledes sindede og vil blive lige saa ivrige efter at komme med til Danmark, som vi nu er det.

Du danske Bonde, som sidder deroppe midt i den danske Egn med Dannebrog liggende parat og Flagstangen rejst i din Have; du danske Forretningsmand og danske Arbejder, som ikke behøver at tage mindste Hensyn til anderledesindede Kunder eller Arbejdsgivere; I, som, saa længe I kan huske, har faaet Eders Danskhed plejet ved stadig Omgang med Danske, ved Møder i Forsamlingshuse, ved Ophold paa de danske Skoler osv. tænker jer en Gang i vort Sted herne, med vor uplejede Skandale. Her skal der tages Hensyn, endog af den frie Bonde, om ikke for andet saa for Nabo- og Slægtskabs Skyld. Og den danske Forretningsmand med 75 pCt. anderledes tænkende Kunder, ja, det kan enhver jo forestille sig, hvordan han er stillet, og for vore Arbejdere gaar det jo ikke bedre.

Vi, som nu i Uger og Maneder har gaet under Uvishedens knugende Tryk, som daglig med Længsel spejder efter Posten for saa i en Fart at brede Avisen ud og se, om der for en Gangs Skyld skulde være noget positivt om Mellemslesvigs og Flensborgs Skæbne, vi vil som sagt trods alt ikke forlade vor Post, men vi har intet imod at blive — afløste af andre.

Kvitteringer.

Indremissionen:
Før kvitteret se Kbl. Nr. 12 \$2680.39
Coulter, Ia., E. M. Andersen 5.00
Vega, Wash., Jens Svinth og Hustru 5.00
Tilsammen \$2690.39

Alderdomshjemmet:
Før kvitteret se Kbl. Nr. 11 \$57.39
Elko, Minn., Hans J. Andersen 5.00
Tilsammen \$62.39

Til en Kirke i Hida, Japan.
Før kvitteret se Kbl. Nr. 12 \$1472.45
Staplehurst, Nebr., en 10-Cents-indsamling fra S. S. Spencer, Ia., St. Pauli og Bethania Mgh.s Y. P. Soc. 25.00
Cazenovia, Wis., Harold Petersen 3.00
Elko, Minn., Hans J. Andersen 5.00
Racine, Wis., Gethsemane Mgh. Jens C. Fischer og Hustru 5.00
Wild Rose, Wis., H. P. Jensen 1.00
Woodford, Me., Morten Christensen 1.00
Westbrook, Me., Pignernes Bibelklasse 10.00
Des Moines, Ia., Bethesda Mgh.s Offer 16.00
Salt Lake City, Utah, Tabor Mgh. 16.31
Tilsammen \$1556.76
Underskud \$43.24

Til Køb af mere Land ved Skolen:
Før kvitteret se Kbl. Nr. 12 \$706.00
Coulter, Ia., E. M. Andersen 25.00
Elko, Minn., Hans J. Andersen 5.00
Staplehurst, Nebr., Niels Svendsen 10.00
Tilsammen \$746.00

Den almindelige lutherske Indsamling:
(National Lutheran Council)
Før kvitteret se Kbl. Nr. 12 \$1881.67
Easton og Oleander, Calif., Imm. Mgh. 73.50
Chicago, Ill., Gethsemane Mgh. 4.00
Westby, Mont., Emaus Mgh. #21. Daneville Mgh. #52 73.00
Fertile, N. Dak., Bethel Mgh. 12.00
Portland, Oregon Bethania Danish Luth. Church 65.00
Seranton, Ia., Seranton Luth. Church 17.30
Jewell, Ia., M. Brock 5.00
Plainview, Nebr., Bethania Mgh. 16.00
Plainview, Nebr., Rasmus Rasmussen 10.00
Kimballton, Ia., Bethania Luth. Church 173.65
Atlantic, Ia., St. Pauli Luth. Church 24.00
Royal, Ia., Bethlehem Mgh. 263.50
Peterson, Ia., St. Peters Mgh. 12.50
Lindsay, Nebr., Bethania Mgh. 5.00
Sioux City, Iowa, The Danish Luth. Church 62.25
Denmark, Wis., Trefoldigheds Menighed 89.00
Tilsammen \$2787.37

Med Tak modtaget. Otto Hansen, Kass. f. d. fore. d. ev.-luth. Kirke i Amerika.

Til den fore. ev. luth. Kirkes Børnehjem.
Før kvitteret se Bbl. Nr. 9 \$3902.21
Hutchinson, Minn., Knud Rasmussen 4.00
McNabb, Ill., Emaus Mgh.s Kv. 10.00
Westbrook, Me., Martin Christensen 2.00
Coalbridge, Mont., P. Anderson og Hustru 10.00
Eugene, Ore., Miss Lydia Andersen .. 5.00
Boelus, Nebr., Mrs. Ingeborg Petersen 1.00
Dane Valley, Mont., Ebenezer Mgh.s S. S. Offer Julefesten 7.20
Indianapolis, Ind., Tref. Mgh.s S. S. 3.40
Daneville, N. Dak., S. S. 5.00
Ringsted, Ia., Miss Elenora Thomsen 1.00
Staplehurst, Nebr., S. S. Søndags Koll. 10.00
Somers, Wis., Mrs. Petra Sørensen, Vor Frelser's Mgh. 5.00
Racine, Wis., Getsemane Mgh. 21.82
Woodfords, Me., Morten Christensen 2.00
Audubon, Ia., Past. G. B. Christiansen og Hustru hv \$1 2.00
Hutchinson, Minn., St. Mortens, Alfred Nielsen 1.00

St. Paul, Nebr., Henry T. Sønderup 5.00
Blair, Nebr., Danish S. S. til Elkhorn Hjemmet 5.00
Weeping Water, Nebr., ved Pastor L. Jensen, Familien Ankersen 1.00
Cordova, Nebr., Søndagsskolen 2.50
Muskegon, Mich., Chr. Andersen 1.00

Tilsammen \$4007.13
Blair, Nebr., den 27. Marts 1919.
Med Tak modtaget, Otto Hansen.

Kvittering.

Japanmissionen:
Før kvitteret se Kbl. Nr. 13 \$7581.21
Waupaca, Wis., Vor Fr. Mgh. Dorcas-Foreningen til S. S. Kokubu 12.00
Callender, Ia., Kv. 5.00
Cedar Falls, Ia., en unevnt 2.00
Saxeville, Wis., Peter Rasmussen 5.00
Verona, Nebr., Søndagsskolen 3.50
Sweetwater, Nebr., Adr. Hofgaard 2.00
Brookville, Minn., Fredsminde Kv. 10.00
Tilsammen \$7620.71
Underskud 1466.50

Indianermissionen:
Før kvitteret se Kbl. Nr. 13 \$2794.54
Cedar Falls, Ia., en unevnt 2.00
Blair, Nebr., den danske Søndagsskole 5.00
Tilsammen \$2801.54
Udbetalt til Dato 2203.98
Overskud \$597.56

Utahmissionen:
Før kvitteret se Kbl. Nr. 13 \$2024.50
Waupaca, Wis., Vor Fr. Mgh. (alle Mrs.) Chr. Johnsen #2; Chr. Wied, O. Bea, Kirsten Georgsen, P. Petersen (Lind), Kirstine Mortensen, S. J. Danielson, J. A. M. Jensen, I. Ovrom, H. West, N. P. Petersen, A. M. Hansen, Peter Hansen, Jens Sørensen, J. P. Jensen, Ludvig Georgsen, Peter Holst, Ole Hole, P. Schnekløth, Anton Petersen, Geo. Me Cloy, Ane Petersen, Peter Mortensen, J. P. Naarup, Elizabeth Nelsen, Inga Jensen, Kirstine Jensen, Miss Dora Jensen hv. \$1 29.00
Cedar Falls, Ia., en unevnt 2.00
Northfield, Minn., St. Peters Mgh. F. Miller, S. Petersen, Chr. Nielsen, Hans Nielsen, John Roadt, P. Petersen, Theo. Witt, P. M. Petersen, Miss Marie Petersen, Miss Mary Jørgensen hv. \$1 10.00
Dane Valley, Mont., Ebenezer Mgh.s Kvif. 25.00
Milltown, Wis., J. P. Morten, Mrs. N. C. Carlsen hv. \$1 2.00
Tilsammen \$2092.50

Skolekassen:
Før kvitteret se Kbl. Nr. 13 \$6024.34
Waupaca, Wis., Peter Nielsen (Lind) 2.00
Saxeville, Wis., Peter Rasmussen 5.00
Oconto, Wis., Ungdomsf. #5; Past. V. R. Staby #3; Fred Rasmussen, J. Hemmingsen hv. #2; Sine Rasmussen \$1.50; Andrew Hansen, Jes Armstrop, John Petersen, Dan Sørensen, Martin Johnsen, Chris Sørensen, Hans Nelsen, Ras. Petersen, Edus Petersen, Louis Nielsen hv. \$1; Anders Westergaard, Niels Johansen, Mrs. Niels Nielsen hv. 50c 25.00
Ruskin, Nebr., Søren Mikkelsen \$10; Anton Goldbeck #5; Andrew Nielsen \$1 16.00
Sweetwater, Nebr., Adr. Hofgaard 5.00
Oaks, Okla., Miss Abelone Nielsen #2; Miss Nana Nielsen, Miss Agnes Pedersen hv. #5; Past. N. L. Nielsen og Hustru \$10 22.00
Flaxton, N. Dak., Ebenezer Mgh. 25.50
Potter, Nebr., St. Peters Mgh. 16.50
Tilsammen \$6141.34
Husk Maalet de \$9000.00

Jødemissionen:
Før kvitteret se Kbl. Nr. 12 \$149.00
Elko, Minn., Hans J. Andersen 5.00
Cedar Falls, Ia., en unevnt 4.00
Tilsammen \$158.00

Til en Kirke i Hida, Japan.
Før kvitteret se Kbl. Nr. 13 \$1556.76
Hutchinson, Minn., St. Mortens Mgh., Alfred Nielsen 1.00
Waupaca, Wis., Vor Fr. Mgh. Young Peoples Soc. 10.00
St. Paul, Nebr., Henry T. Sønderup 5.00
Albert Lea, Minn., Young People Society 25.00
Ruskin, Nebr., Andrew Nicolaisen 2.00
Luck, Wis., Pastor A. Hansen og Hustru 7.00
Ringsted, Ia., Pastor Rasmussen og Hustru 5.00
Tilsammen \$1617.76
Betalt og \$117.6 Overskud.

Den almindelige lutherske Indsamling:
(National Lutheran Council)
Før kvitteret se Kbl. Nr. 13 \$2787.37
Neola, Ia., St. Pauli Mgh. 162.25
Verona, Nebr., Bethania Mgh. 30.00
Cordova, Nebr., Vor Fr. Mgh. 10.00
Brookville, Minn., John Mikkelsen 3.00
Sleepy Eye, Minn., Miss Caroline Clausen 1.00
Spencer, Ia., Bethania Mgh. før \$54.85 nu 50
Tilsammen \$2994.12

Reformationsgaven:
Før kvitteret se Kbl. Nr. 8 \$73304.50
Kenmare, N. Dak., Trin. Mgh. Inger Kamp 10.00
Tilsammen \$73314.50

Gideons Hær.
Staplehurst, Nebr., Mrs. Anna J. Phillipsen \$50.00
Til Armenien og Syrian Relief.
Cedar Falls, Ia., Thomas Christensen \$5.00
Exira, Ia., Søndagsskolen 9.00
Hamlin, Ia., Søndagsskolen 10.70
Tilsammen \$24.70

Blair, Nebr., den 27. Marts, 1919.
Med Tak modtaget Otto Hansen,
Kass. f. d. fore. d. ev.-luth. Kirke i Amerika.

Kvittering for Minn. Kreds.
Overskud ved Missionsmødet i Minneapolis \$35.15. Fra Kvindeforeningen samme Sted \$25. Overskud ved Missionsmøde fra følgende: St. Peters Mgh., Northfield \$19.25; Hesselwood \$14.64; Albert Lea \$80.06; Farmington \$22.85. Fra Betania Mgh.s Ungdomsforening, Gilfillan \$10.
Paa Kredsens Vegne Tak. P. Clausen, Kredskasserer, Albert Lea, Minn.